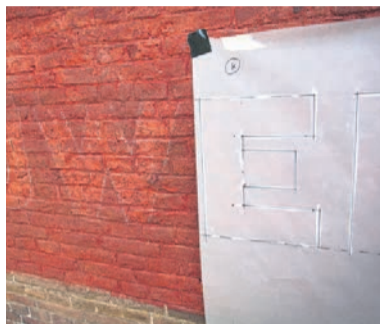

Met een minerale witte verf zijn de letters teruggebracht op de muurwerk

Ellen Bouman herstelt teksten van oude mouterij en brouwerij in Weesp

‘Gevelreclames geven kleur’

Overtrekvelen van de oude situatie vormden de basis van de gerestaureerde teksten

Ellen Bouman werkte aan de noordkant en had dus geen last van de hitte

De tekst van de mouterij is wat grijzer en transparanter van die van de brouwerij

FOTO'S: EDD, AMSTERDAM

Anderhalve week is Ellen Bouman bezig geweest met de restauratie van de historische gevelreclame, onder de rook van Amsterdam. Haar klus had ook een week kunnen duren, als ze niet constant was aangesproken. ‘Veel mensen toonden belangstelling, kwamen een praatje maken of vertelden verhalen over het pand van vroeger. De Historische Kring Weesp kwam ook bijna dagelijks om een foto te maken voor hun

‘De ene ‘R’ is net wat smaller dan de andere’

blog.’ Niet dat ze de aanspraak vervelend vond. ‘Nee, gezellig juist. So wieso was ik allang blij dat ik tijdens de hittegolf lekker in de schaduw kon staan. Ik stond aan de noordkant, aan het water. De hitte had bovendien als voordeel dat mijn proefstukjes op de muur snel droogden.’

Daardoor kwam ze er vlot achter welk mengsel de gewenste kleur opleverde. Bouman werkte met de transparante basisverf Histolith Antik-Lasur van Caparol en mengde die ter plekke met kleurpasta’s. De achtergrond is rood, de teksten wit/lichtgrijs en de omranding zwart. Conform opdracht niet té dekkend aangebracht. Basis van de muurschildering is een artist impression die reclamebureau Edd uit Amsterdam maakte. Bouman zelf deed historisch kleuronderzoek. ‘Ik had alleen zwart-witfoto’s, maar kwam erachter dat de muur ooit écht zwart is geweest. Ik heb ook resten geel teruggevonden, waarvan op basis van fotomateriaal niets bekend was. Na de oorlog is het reclamevlak helemaal overschilderd geweest met bruine verf, dat er al snel af regende en later helemaal

WEESP ■ Ooit werd in Weesp volop bier en jenever gemaakt. Een gevelreclame die aan dit drankverleden refereert, is nu weer duidelijk zichtbaar. Met dank aan het werk van restauratieschilder Ellen Bouman (55) uit Lelystad.

TEKST: RENÉ VORDERMAN

verwijderd is. Ik heb de laatste resten weggehaald.’

Het idee om de steeds verder vervagende gevelteksten weer zichtbaar te maken, kwam van stadsgids Ellen Pouwels. Namens Historische Kring Weesp schakelde zij de Amsterdamse Werkgroep Historische Gevelreclames in, die Reclamebureau Edd en Ellen Bouman bereid vond voor de creatieve uitvoering. ‘Erg leuk om hiervoor gevraagd te zijn’, zegt Bouman, die een achtergrond heeft als kunstenaar, maar inmiddels ook als onderhoudschilder werkt. ‘Ik heb meer geres-

taureerde gevelreclames gezien en dacht vaak: dat wil en kan ik ook. Ze geven kleur aan de gevel, een bepaalde sfeer, en roepen het beeld op van een eeuw terug. De reclame in Weesp is atypisch, omdat het twee schilderijen door elkaar zijn. Mijn opdracht was ze allebei weer goed zichtbaar te maken.’

Het gaat om de teksten ‘Mouterij De Leeuw’ en ‘Zuid-Hollandsche Bierbrouwerij’. Die laatste aangevuld met het onderschrift ‘A. Meijer en Zn. Bier en likeuren Tel-281’. Deze namen memoreren aan de tijd dat Weesp haar welvaart dankte aan

het maken van bier en jenever. In het pand aan de Achteromstraat zaten verschillende bierbrouwerijen, waarvan Mouterij De Leeuw de bekendste was. Deze sloot rond 1930 de deuren, om daarna plaats te maken voor een mineraalwaterfabriek, brandstoffenhandel en ijsfabriek. In de jaren zeventig bood het industriële pand onderdak aan een groothandel in hengelsportartikelen, maar werd er ook drank geschonken in café/restaurant De Tapperij.

De herinnering aan dit rijke drankverleden is dankzij het restauratiewerk van Ellen Bouman weer prominent op de gevel aanwezig. Het door haar herstelde blok is acht meter breed en anderhalve meter hoog. ‘Met een typograaf heb ik de letters met potlood overgetrokken op grote vellen. Schilders hadden vroeger geen beamer, dus je ziet dat de letters – die op afstand strak lijken – iets van elkaar verschillen. De ene ‘R’ is bijvoorbeeld net wat smaller dan de andere. Ik kwam er bij het schoonmaken ook achter dat de teksten als losse schilfers aan de gevel hingen.’

Nog net op tijd om ze als bron te gebruiken voor het herstelwerk. ‘Je hebt met een oude muur te maken, dus heb ik een minerale verf gebruikt die goed ademt. Eerst heb ik de rode ondergrond aangebracht. Heel transparant, door weinig kleurpasta te gebruiken.’ Vervolgens waren de letters aan de beurt.

De restauratieklus in Weesp deed Ellen Bouman terugdenken aan haar tijd op de kunstacademie

De muurreclame prijkt weer in volle glorie. Een opdracht die naar meer smaakt voor Bouman

Probleem: de specifieke kleur wit die Bouman nodig had, bleek niet te bestaan in het kleurengamma van Caparol. ‘Maar gelukkig ben ik goed geholpen door de technische man van Caparol, Silvester Spaansen. Hij zorgde ervoor dat ik alle benodigheden op tijd had en heeft ook een minerale witte verf gevonden waarmee ik de letters kon terugbrengen. Beide teksten zijn niet heel ‘hard’; je moet wel kunnen zien dat het oud en vergaan is. Tenminste, die uitstraling. Om het verschil tussen beide reclameteksten te laten zien, is die van de mouterij iets grijzer en transparanter dan de voorste van de brouwerij.’

‘Ik had alleen zwart-witfoto’s’

Dankzij de overtrekvelen die ze met de typograaf maakte, kon ze letters op realistische wijze aanbrengen. ‘De overgetrokken letters hebben we op de achterkant van die vellen met wit pastelkrijt overgetrokken. Door de achterkanten op exact de juiste plek te positioneren, kon ik de buitenlijnen van de letters – door erop te drukken met de dop van een stif – terugbrengen op de muur.’ Inmiddels prijkt de gevelreclame weer in volle glorie. Tot blijdschap van de Historische Kring Weesp. Ook Bouman kijkt terug op een mooie opdracht. ‘Het deed me een beetje denken aan mijn tijd op de kunstacademie. Toen werkten we ook al met een transparante basis van Caparol. Ze mogen mij zeker vaker vragen voor het herstellen van gevelreclames. Je maakt als het ware een groot schilderij. Hartstikke gaaf.’